حقیقت انقلاب ثور

ارگان کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان

شنبه ٤ دلو ١٣٦٦
Jan. 23, 1988.
سال هشتم شماره ١١٩
شماره مسلسل ١٩٧٣
سال ٧ سهی ١٣٥٩

آخرین وداع با خان عبدالغفار خان

رهبران حزبی ودولتی جمهوری افغانستان درمراسم تشییع جنازهٔ خان عبدالغفارخان — عکاسی شیر شاه ابوی

جنازهٔ پاچاخان با شرکت بیش ازدوصد هزارنفر طی مراسم خاصی به خاک سپرده شد

جنازه شخصیت بر جسته رهبر بزرگ پشتونها ، فخر افغان خان عبدالغفار خان این مبارز خسته گی ناپذیر راه صلح، آزادی وعدالت حوالی ساعت دوازده ونیم ظهر دیروز ۳دلو بنا بر وصیت خود شان در منزل شخصی مرحوم واقع شیشم باغ شهر جلال آبادطی مراسمی خاصی به خاك سپرده شد .

• همزمان با مراسم تدفین ۲۱ فیر توپ به عنوان احترام به شخصیت این قافله سالار راه آزادی وصلح در فضای تأثر وتالم بیش از دوصدهزار شرکت کننده مراسم ،شلیك گردید .

رفیق نجیب الله منشی عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا و رئیس جمهور افغانستان که در مراسم تدفین اشتراك ورزیده بودند، مراتب تسلیت وهمدردی عمیق شانرا از جانب خود، دولت ومردم جمهوری افغانستان به عبدالغنی خان،عبدالولی خان وسایر اعضای خانواده مرحوم پاچاخان ابراز نمودند .

علاوتاً در مراسم تدفین جنازه مرحوم فخر افغان خان عبدالغفار خان رفیق سلطانعلی کشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا وصدر اعظم ،برخی از اعضای بیروی سیاسی ودارالانشای کمیته مرکزی ح.د.خ.ا، معاونین و اعضای شورای وزیران، رئیس واعضای شورای مرکزی جبهه ملی ،هیأت های رهبری سازمانهای سازاو سزا نماینده گان سازمانهای اجتماعی جمهوری افغانستان ،هیأت سازمان صلح وهمبسته گی اتحاد شوروی ،برخی ازسفرا واعضای کوردیپلوماتیك مقیم کابل همراه با صدها هزارتن از دوستان وارادتمندان مرحوم خان عبدالغفار خان اشتراك داشتند .

همچنان هیأت عالیرتبه دولتی وپارلمانی هند تحت ریاست شنکردایل شرمامعاون رئیس جمهور هند وفاروق عبدالله صدراعظم کشمیردرین مراسم اشتراك داشتند .

رفیق نجیب الله رئیس جمهور افغانستان بعد از ختم مراسم تدفین پیرامون شخصیت برجسته فخر افغان،خان عبدالغفار خان و مبارزات قهرمانانه وی صحبت نموده، مراتب تسلیت عمیق ریاست جمهوری ، کمیته مرکزی ح.د.خ.ا، شورای وزیران و مردم افغانستان را برای مردم برادر پشتون و بلوچ، نیرو های مترقی پاکستان و مردم صلحدوست هند،دوستان و ارادتمندان پاچا خان ابراز نمودند .

(متن بیانیه رفیق نجیب‌الله در همین شماره به نشر رسیده است)

در مراسم تدفین جنازه خان عبدالغفارخان شنکر دایل شرما معاون رئیس جمهور هند ، محمود خان اچکزی رهبر پشتو نخواه نشنل عوامی

(ص ۲)

متن بیانیهٔ رفیق نجیب الله

متن بیانیه رفیق نجیب الله منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس جمهور افغانستان درمراسم تدفین جنازه خان عبدالغفار خان درجلال آباد :

دوستان محترم ، برادران پشتون !

قبایل غیور و شهریان ننگرهار !

اجازه بدهید از جانب ریاست جمهوری افغانستان، حزب دموکراتیك خلق افغانستان و شورای وزیران به مناسبت وفات پاچا خان زعیم بزرگ و رهبر ملی پشتونها به تمام مردم افغانستان به نیرو های ملی و دموکراتیك پاکستان و برای ملت برادر هندوستان بزرگ تسلیت بگویم .

ما درین غم کمر شکن با خدایی خدمتگاران، با مبارزان آشتی ناپذیر ضد استعمار وتجاوز، بارفقای راه پاچاخان باخانواده محترم پاچاخان وبافرزند خلف‌الصدق وی خان عبدالولی خان

(ص ۲)

اطلاعیهٔ دفتر ریاست جمهوری

دفتر ریاست جمهوری اطلاع میدهد که مراسم فاتحه زعیم بزرگ پشتونها فخرافغان ، مرحوم خان عبدالغفار خان فردا چهارم دلو ١٣٦٦ ازساعت يك و نیم تا سه و نیم بعد از ظهر از طرف دولت ج.ا و جبهه ملی جمهوری افغانستان در مسجد جامع شیر پور برای يك روزبرگزار میگردد .

باختر

ملاقات دوستانه

رفیق نجیب الله منشی عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا و رئیس جمهور افغانستان ساعت پنج عصر پریروز درحالیکه رفیق عبدالوکیل عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا ، ووزیر امورخارجه نیز حاضر بود ، جلالتماب شنکر دایل شرما معاون رئیس جمهور هند را که در راس هیات عالی رتبه دولتی پارلمانی آن کشور غرض اشتراك در مراسم تدفین جنازه مرحوم خان‌عبدالغفار خان به کابل آمده ، در قصر گلخانه‌مقرریاست جمهوری غرض يك ملاقات دوستانه پذیر فتند.

(ص ۳)

قبول اعتمادنامه

رفیق نجیب الله منشی عمومی کمیته‌مرکزی ح.د.خ.ا و رئیس جمهور قبل از ظهر پریروز در حالیکه رفیق عبدالوکیل عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا ، و وزیر امور خارجه نیز حاضر بود ، حسب تشریفات معمول اعتماد نامه دونگو سن‌دونگ سفیرو نماینده فوق العاده جمهوری سوسیالیستی ویتنام را در قصر گلخانه‌مقر ریاست جمهوری پذیر فتند.

رفیق نجیب الله پس از مراسم دریافت اعتماد نامه ضمن یادآوری از مناسبات دوستانه و همبسته گی برادرانه میان مردمان افغانستان و ویتنام که با مسافرت اخیر هیأت بلند پایه حزبی ودولتی کشور ما به ویتنام وارد مرحله جدیدی از تکامل خودگردیده است ، پیرامون پیشرفت های اخیری که در ساحه تطبیق مشی مصالحه ملی حاصل شده ، صحبت نمودند.

رفیق نجیب الله منشی عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا، ورئیس جمهور افغانستان نسبت به انکشاف و تحکیم علایق همه جانبه بین دوکشور اظهار رضایتمندی نمود ، و متقابلا سفیر و نماینده فوق العاده جمهوری سوسیالیستی ویتنام از مساعی‌در جهت رشد مزید مناسبات‌دوکشور در جریان ماموریت خوددر جمهوری افغانستان،اطمینان داد .

باختر

جنازه مرحوم پاچاخان طی مراسم خاص در حالیکه از طرف ده‌ها هزار نفر مشایعت میگردید از بندر تورخم وارد شهر جلال آباد گردید . — عکاسی شیر شاه ابوی

آخرین وداع با خان عبدالغفار خان

متن بیانیهٔ رفیق نجیب الله

(بقیه صفحه اول)

در همدردی ملی و افغانی همراهی مینماییم.

ما به برادران بلوچ خویش که در مبارزه به خاطر آزادی پیوند عمیق با برادران پشتون دارند و با آنان یک سنگر ویک راه را تعقیب مینمایند، به مناسبت ضایعهٔ پاچا خان همدردی و تسلیت برادرانهٔ خویش را اظهار مینماییم.

ما به مردم با وجدان و آزادی دوست که مشتاق صلح، آزادی و ترقی هستند، اطمینان میدهیم که بیرق خدایی خدمتگار را که پاچا خان به خاطر آزادی، صلح و ترقی دربرابر استعمار بر افراشته بود، نه تنها پائین نمیشود، بلکه در وجود نهضت ملی و ضد امپریالیستی افغانستان و تمام مناطق پشتو نخواه، در قله های بلند در اهتزاز قرارخواهد گرفت.

گمان مبرکه به پایان‌رسید کار مغان
هزار باده نا خورده دررگ تاکست

درین لحظه با عظمت که مردم افغانستان و پشتو نخواه با خان عبدالغفار خان این قافله سالار بزرگ راه آزادی خدا حافظی مینمایند، وظیفه خود میدانیم که‌برای جامعه بزرگ هند، حکومت آن، بزرگان وشخصاً برای جلالتمآب راجیو گاندی صدراعظم به مناسبت وارسی شان هنگام مریضی پاچا خان و به خاطر مواظبت عمیق شان ازوی، ادای احترام به جنازه پاچا خان، رفتن شان به پشاور واشتراک هیات عالیرتبه دولتی و پارلمانی هند در مراسم تدفین وی، سپاس برادرانه خویش را ابراز نمائیم.

بیائید به مقصد گرامیداشت از آزادی و عدالت برای انسانیت مبارز که در جهان در برابر اسارت غلامی، تبعیض ظلم و تجاوز مبارزه مینماید، ضایعه پاچا خان را تسلیت بگوییم.

بیائید برای انقلاب ملی و دموکراتیک قهرمانان شیفته وطن، برای نسل دوم آنان، برای شهیدان و مبارزین دختران و پسران و برای تمام نسل های آینده که به سوی ترقی و صلح به پیش میروند و بر ضد امپریالیزم واستعمار میرزمند، سفر ابدی پاچا خان را تسلیت بگوییم.

جهان مترقی در راس دوستان ما و خاصتاً مردم اتحادشوروی ورهبری حزبی و دولتی آن کشور با ما دراین لحظات تاثر وتألم شریک می باشند، پاچا خان دوستی بین افغانستان و اتحاد شوروی را به خاطر تحکیم صلح و ثبات در منطقه مفید دانسته و از سیاست صلحجویانهٔ اتحاد شوروی در جهان قاطعانه حمایت میکرد.

وقتیکه در باره پاچا خان صحبت میکنیم در مقابل ما آن انسان سترگ می‌ایستد که در قلب صدها ملیون‌انسان خاطره مدارج عالی انسانیت را به جا گذاشته است.

فخر افغان یکجا بامهاتما گاندی رهبر بزرگ هند و با جواهر لعل نهرو شخصیت سیاسی‌و سترگ‌شرق به‌خاطر آزادی‌و خوشبختی نیم قاره هند و آزادی مردم به خاطر آزادی و خوشبختی خلق های پشتون وبه خاطر رهایی مردم در استعمار کشیده شده تمام زنده‌گی، امکانات، آرزو ها و خواسته های فردی خویش را قربان نموده است.

وی نزدیک به چهل سال از عمر خویش را در زندان های استبدادی استعمار انگریز ودر زندان دیکتاتوران پاکستان سپری کرده است.

وی در مبارزه خویش، تحریک انجمن اصلاح، الافغنه‌و خدایی خدمتگار و پلاتفرم آل اندیا کانگرس، عقل ایمانو پشتوی خود را به شمشیر و طلای هیچ زور آور، جابرو مقتدر تسلیم ننمود، عضلات وی در زیر ضربات استبداد شکست، مگر اراده های وی شکست نخورد.

تاریخ افغانها و پشتونها همواره تاریخ وطن پرستان و قهرمانان بوده و است، اما حدود وطن پرستی و انساندوستی پاچا خان به اندازهٔ‌وسیع است که در آن حدود وطن پشتونها و تمام انسانیت مشترک شده است.

درین حدود موانع بین سیاه و سفید، افغان و غیر افغان ـ هندو ومسلمان وجود ندارد، بلکه در آن حدود بین ظالم و مظلوم، آزادی وغلامی، صلح وجنگ‌و روشنی وتاریکی ایجاد شده است، پاچاخان تفوق‌طلب نبوده، بلکه بر ضد آن مبارزه میکرد و به آزادی عشق داشت.

وی بعد از انقلاب ملی و دموکراتیک در کشور ما به چشم سر خود دید که آن دشمنان آزادی بین المللی و منطقوی که بر ضد بیداری و آزادی مردم هند می جنگیدند بر ضد سعادت و ترقی مردم افغانستان نیز می‌جنگند.

وی ازین ناحیه رنج میبرد که اخلاف استعمار کهنه، افغان را توسط افغان به قتل می رسانند و یکدیگر را به ویرانی خانه های هم تحریک مینمایند.

وی میخواست که به خاطر جلو گیری از جنگ تحمیلی از خارج با مردم افغانستان ملاقات نماید، اما در شرایط مریضی رفت و آمد در کوه ها ودره ها و فرازو نشیب برای وی مشکل بود و ما هم نتوانستیم که در اثر مریضی وی در همچو یک سفر وکمپاین مشکل باپاچاخان موافقه نماییم ادولت جمهوری ما و ح.د.خ.ا تا اخیر در مورد مسایل انقلاب افغانستان با پاچا خان از نزدیک مشوره و تفاهم مینمود.

پاچا خان به انقلاب افغانستان امید بزرگداشت.

وی در باره خصوصیات عادلانهٔ آزادی بخش باور داشت، کسیکه در تمام عمر خود مخالف دشمنی و انتقام جویی بود و علمبردار علم تشدد.

وی نمیخواست شعله های مخاصمت را در خانه های پشتونها، ببیند، او صدای خود را برای خاموش کردن‌این آتش بلند کرد.

سیاست آشتی ملی جمهوری افغانستان از حمایت کامل فخر افغان عبدالغفار خان بر خوردار بود، زیرا وی مطمین بود که مشی مصالحه ملی شعله های آتش برادر ـ کشی را خاموش میسازد و اختلاف بین دو برادر را ازبین میبرد، جلو تباهی را گرفته و باعث ورود صلح و آرامی‌در وطن و منطقه میگردد. و راه رابرای‌آبادی‌وطن‌بازمی نماید.

وی در انقلاب از یک چیز نفرت داشت آن جنگ و برادر کشی است که از طرف امپریالیزم امریکا و متحدین آن بر مردم افغانستان تحمیل شده است.

پاچا خان میدانست که قابضان کهنه جبران این گرگان استعماری و امپریا ـ لیستی خونخوار با انقلاب افغانها دشمنی می کنند، امپریالیزم نمیتواند تحمل کند که اینجا در وطن افغانهای باننگ و با غیرت این چنین یک مشعلی فروزان گردد که راه گم شده قرنها را روشن سازد، تا انسان زحمتکش و وطن پرست از تاریکی های اسارت به آرمان آزادی واقعی به آزادی و خوشبختی‌برسند.

امپریالیزم به‌ما بدبختی و به خود سعادت، به ما اسارت‌و به خود آزادی، به ما فقر و به خود ثروت، به ما تباهی و به خود آبادانی، به ما ذلت و به خود عزت میخواهد.

ما این تقسیم را قبول نداریم و این ترازو را می خواهیم تبدیل نماییم. انقلاب ملی دموکراتیک به خاطری پیروز گردید تا تقدیر این وزن ترازو ها را دگرگون سازد، تقصیر ما صرف همین است و به خاطر همین تقصیر به حکم دشمنان تکفیر شده ایم.

محافل امپریالیستی در جنگ تبلیغاتی خود از نام اسلام سوء استفاده میکنند و میخواهند که سیاست ما را مغایراسلام وانمودسازند، در حالیکه حفاظت دین‌مقدس اسلام از طرف خود خداوند تضمین گردیده است و ما همه به آن ایمان داریم.

دیگر اینکه سیاست ما با تعلیمات دین مقدس اسلام مطابقت کامل دارد عالمان حق پسند دینی طی جرگه‌ها و فتواهای شان بر این گواهی داده اند و امر بزرگی بدون این چه چیزی شده میتواند که در قانون اساسی ما این امر صریحاً تضمین گردید. که دین افغانستان دین مقدس اسلام است.

البته هر شخص عاقل این را میداند که تجاوز جنگی و سیاسی بر افغانستان‌به منظور مقاصد دینی‌نمیباشد.

بلکه بر ضد آزادی‌و‌ترقی بود. که توسط دشمنان انقلاب سازمان دادهمیشود.

این چطور تصور شده میتواند که‌دشمنان‌فلسطینی‌ها و تخریب کننده گان‌مسجد اقصی برای اسلام در افغانستان مبارزه نمایند، این‌تیغیکه اکنون‌به مقابله‌انقلاب ملی دموکراتیک افغانستان کشیده شده، همان تیغی میباشد که در سال ۱۹۲۹ در مقابل امیر امان الله خان غازی و در سال ۱۹۴۸ در میدان بابه در برابر سرخ پوشان از نیام کشیده شده بود.

در کشور آزاد ما باوجود مداخلات خارجی کاروان ترقی اقتصادی و اجتماعی به پیش میرود، به تاریخ ۲۴سرطان سال روان که مطابق ۱۵جولای سال ۱۹۸۷ میباشد مسوده قانون اساسی برای نظر خواهی مردم منتشر گردید، این قانون اساسی در لویه‌جرگه تاریخی ماه قوس سال‌روان تصویب و منظور گردید، مطابق این قانون دین مقدس اسلام به حیث دین رسمی مردم‌افغانستان‌تسجیل گردید.

سیاست طرح شده مصالحه ملی از جانب جمهوری افغانستان طرح کاملکسی میباشد که‌جوانب ملی و بین المللی، سیاسی‌و اقتصادی دارد. عودت‌مهاجرین افغانی از پاکستان و سایر کشور ها و جابجا ساختن آن، کنترول سرحدات کشور، تأمین‌امنیت کامل در سراسر افغانستان، ایجاد حکومت ائتلافی، انجام انتخابات پارلمانی، آزادی فعالیت احزاب سیاسی، دموکراتیزه ساختن‌جوانب مختلف حیات سیاسی، تأمین آب و زمین برای دهقانان و حل پرابلم های زراعتی، جلب سرمایه خارجی‌برای انکشاف صنایع و تجارت و غیره جوانب‌ترکیبی‌سیاست مصالحه ملی راتشکیل‌میدهد.

یکبار دیگر به پیشگاه‌این اجتماع عظیم اعلان‌میدارم. که ما در باره عودت قطعات محدود اتحادشوروی از افغانستان منتظرپیروزی مذاکرات ژنیو میباشیم که بعد از آن در چوکات سال ۱۹۸۸ این کار عملی‌خواهد شد. همین اکنون در سیزده ولایت افغانستان قطعات نظامی شوروی‌وجودندارد.

اگر نیرو های‌امپریالیستی وارتجاعی منطقه انتقال سلاح و مهمات را به ضد انقلاب افغانستان قطع نمایند و تضمین عدم‌مداخله را در امور داخلی مابدهند، عودت این قطعات میتواند تسریع گردد.

اینجا در همین‌روز باعظمت و در برابر این اجتماع‌بزرگ که ما پدر خودو معلم بزرگ صلح و آزادی فخر افغان را به خاک می سپاریم، به شما همه حضار، افغانها، پشتونها، بلوچ ها، هندیها و پاکستانی ها به آوازبلند میگوییم که ما به خاطر جلو گیری از جنگ و تحکیم صلح به فداکاری های‌عظیم اقدام ورزیده ایم، مامتارکه یکجانبه را اعلام نموده ایم و امتیازات زیادی را به مخالفین قایل شده ایم، مگر ما هیچگاه بر آزادی‌وحقوق ملی، تمامیت ارضی، استقلال و حاکمیت ملی مردم خودمعامله‌نخواهیم‌کرد.

ما به فضل خداوند متعال این نیرو را در خود می‌بینیم که این آشیان عزت وآزادی واین سنگر پدران قهرمان ما افغانستان عزیز رابرای خود حفظ نمائیم، آنرا آبادانو کانون انسانیت، عدالت، برادری و برابری بگردانیم، همین بود آرمان پاچا خان بزرگ، آرمانیکه وی جوانی، پیری، عقل، وجدان و همه امکانات خودرا برای‌آن وقف نموده بود.

مامفتخریم که پاچا خان آرامگاه ابدی خویشرا در شهر جلال آباد برگزیده، در شهر یکه آرامگاه ابدی پادشاه وطنپرست و ترقی خواه افغانستان غازی ـ امان الله خان واقع میباشد.

پاچا خان گفت: مرادر خاک آزاد دفن کنید، مرا در جلال آباد دفن نمائید، در خاکی که به خاطر عدالت قیام نموده است، در خاکی که با مصالحه ملی وسیاست عدم تشدد ارتباط داشته و آواز صلح و امنیت‌وبرادری در کوه ها، دشت ها، شهرها و قریه ها و دردلها‌وجدان های‌مردم‌آن‌پخش‌گردیده است.

حضار نهایت محترم به شما خطاب مینمایم، یاد داشته باشید که زمان و آینده برکت این آخرین تصمیم تاریخی بزرگ و خلاق پاچا خان عظمت خود را به نفع مردم وطنپرست ما نشان خواهد داد.

بزرگواری و دوراندیشی پاچا خان در همین‌است.

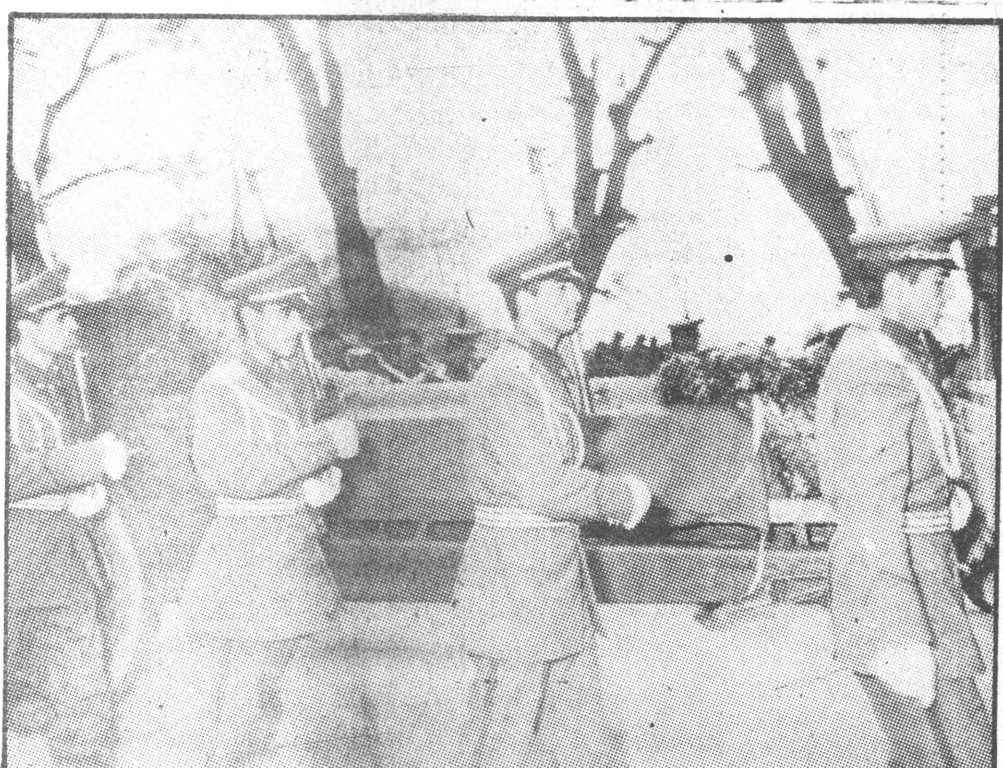
باش تا آفتاب صبح بکشد
این هنوز از نتایج سحراست.

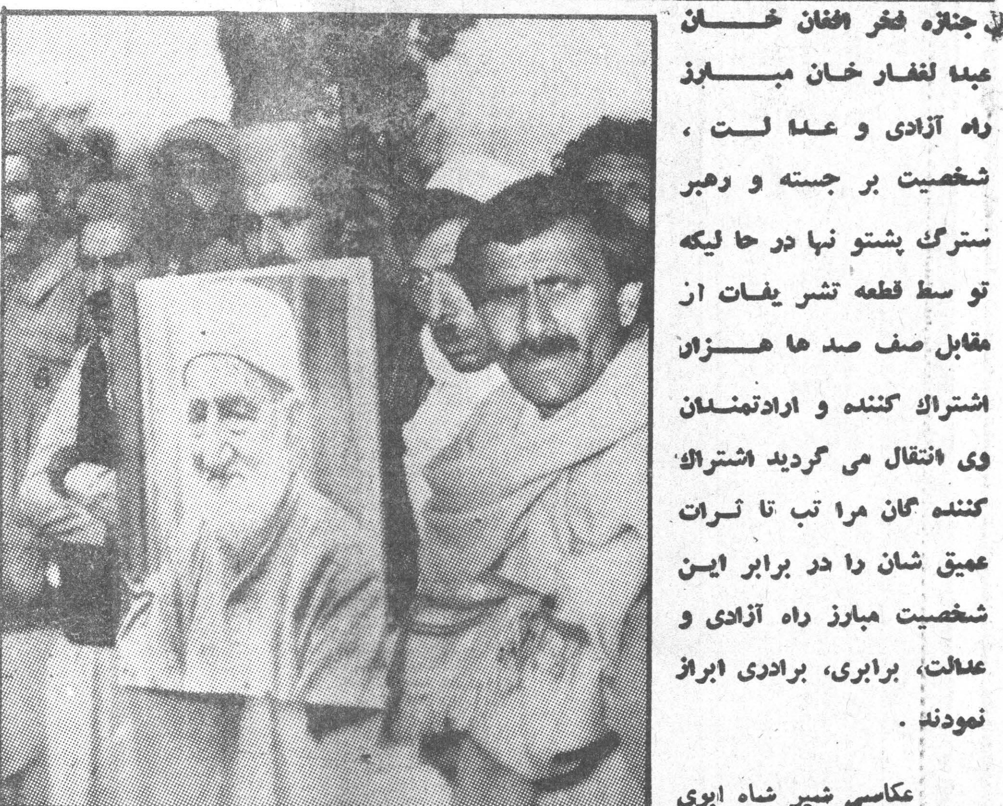
با عملی نمودن این کار خیر گل های عقیدت را به روان فخر افغان عبدالغفار خان تقدیم مینماییم روانش شاد و یادش جاودان باد!

شاهراه پشاور تاجلال‌آباد بار دیگر در مسیر تاریخ به این امر می بالدکه شاهد مراسم باشکوه دسته جمعی جنازه شخصیت بزرگ [illegible] استعماری و ضد امپریا ـ لیستی‌نیم قاره‌هند میباشد.

اجازه دهید که جاده تورخم جلال آباد به نام جاده پاچا خان مسمی گردد.

در کشور ما پاچا خان به نام فخر افغان و پیشرو آزادی نامیده میشود. رهبری جمهوری افغانستان تصمیم گرفت که نشان (خورشید آزادی) [illegible] آزادی [illegible] این نشان را به [illegible] پاچا خان [illegible] بزرگ راه وی، رهنما [illegible] مبارز، ملی و دموکراتیک و رفیق بزرگ مردم افغان رفیق گرامی خان عبدالولی خان تقدیم مینماییم.

جنازه فخر افغان خان عبدالغفار خان مبارز راه آزادی و عدالت، شخصیت بر جسته و رهبر سترگ پشتونها در حالیکه توسط قطعه تشریفات از مقابل صف صدها هزار اشتراک کننده و ارادتمندان وی انتقال می گردید اشتراک کننده گان مراتب تاثرات عمیق شان را در برابر این شخصیت مبارز راه آزادی و عدالت، برابری، برادری ابراز نمودند.

عکاسی شیر شاه ابوی

پیامهای تسلیت

وفات فخر افغان، خان عبدالغفار خان رهبر بزرگ پشتونها، مبارز خسته گی ناپذیر راه صلح، آزادی و عدالت و مدافع نیرومند حقوق پشتونها و بلوچها، حامی مردم و انقلاب افغانستان یک ضایعه بزرگ‌برای خلقهای نیم قاره هند، مردم افغانستان و تمام بشریت مترقی خوانده شده است.

به مناسبت این ضایعه المناک ده ها پیام تسلیت از طرف سازمانهای مختلف حزبی و اجتماعی، کلکتیف های کارگری، موسسات و دوایر دولتی و اشخاص انفرادی از مرکز و ولایات کشور به کابل مواصلت نموده و طی آنها هموطنان صلحدوست ما تأثرات عمیق شانرا به مناسبت وفات خان عبدالغفار خان ابراز نموده اند.

در این پیامها در باره مبارزات ضد استعماری و ضد امپریالیستی خان عبدالغفار خان و مبارزات خسته گی ناپذیر او در راه صلح، آزادی، عدالت اجتماعی، سعادت و خوشبختی انسان، با قدردانی یاد آوری گردیده و اضافه شده است که فخر افغان پاچا خان در رهبری مبارزات آزادیخواهی مردم نیم قاره هند به خاطر دفع وطرد تسلط استعمار انگلیس فعالانه اشتراک ورزیده است.

پیامها اضافه مینمایند: خان عبدالغفار خان این علمبردار نهضت رهایی بخش خلقهای هند، پشتون و بلوچ و تمام مردم منطقه سراسری عمرش را وقف خدمت به صلح، آزادی و عدالت نموده است.

وی همیشه مردم، به خصوص‌جوانان پشتون و بلوچ را در جهت گسترش و تحکیم دوستی با مردم‌افغانستان تشویق مینمود و از همین سبب از محبوبیت خاصی در میان مردم وجوانان ما برخوردار بود.

پیام ها در باره رنج ها و مشقاتی که خان عبدالغفار خان در راه مبارزات‌پرنشیب و فراز خود متحمل شده‌است اشاره نموده مینویسند: که پاچا خان به خاطر اتحاد مردم علیه حکومت استعمارگر انگلیس وبه خاطر مبارزات پیگیر، آزادی خواهانه و جهت پیشبرد نهضت ملی ودموکراتیک در پاکستان و کسب حقوق پشتونها و بلوچها ودیگر توده های زحمتکش تحت ستم از جانب استعمار برتانوی و همدستان مرتجع منطقوی آن هر نوع مظالم و مشقات را تحمل نموده و مدت زیاد عمرش را در محابس هند برتانوی و رژیم های مرتجع پاکستان سپری کرده است.

در پیام ها وفات فخر افغان، خان عبدالغفار خان حادثه غم انگیز وضایعه‌بزرگ دانسته شده و به مناسبت این ضایعه بزرگ به تمام برادران پشتون و بلوچ و خانواده مرحومی ابراز تسلیت گردیده است.

این پیامها از جانب شورای‌عالی علما و روحانیون، شورای مرکزی جبهه ملی، شورای مرکزی اتحادیه های صنفی، سازمان صلح همبسته‌گی و دوستی، شورای مرکزی ملیت هزاره، شورای مرکزی کوپراتیف های دهقانان، شورای زنان افغانستان، کمیته مرکزی سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان، انجمن حقوق دانان، اتحادیه ژورنالستان، اتحادیه هنرمندان، جمعیت افغانی سره میاشت وکلکتیف کار خانجات جنگلک مواصلت نموده است.

سلسله مواصلت پیامها به مناسبت وفات فخر افغان خان عبدالغفار خان ادامه دارد.

باختر

جنازهٔ پاچاخان با شرکت بیش از ۲۰۰۰۰ نفر طی مراسم خاصی به خاک سپرده شد

(بقیه ص اول)

پارتی، شیر محمد مری یکی‌از رهبران مردم بلوچ، پلیجو سکرتر جنرال عوامی نشنل پارتی پیرامون شخصیت بر جسته سیاسی ومبارزات آزادی خواهانه پاچا خان صحبت نموده مراتب تسلیت شانرا به اعضای خانواده، دوستان و ارادتمندان‌پاچاخان ابراز نمودند.

در ختم مراسم تدفین بعد از تلاوت آیاتی از کلام الله مجید اکلیل های گل از جانب رفیق نجیب الله منشی‌عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا و رئیس جمهور افغانستان، نماینده گان تمام سازمانهای سیاسی و اجتماعی وهمچنان نماینده گان تمام ولایات افغانستان و دیگر نماینده ـ گان شرکت کننده به آرامگاه فخر افغان عبدالغفار خان گذاشته شد، و به روان پاک مرحوم خان عبدالغفار خان اتحاف ادعیه گردید.

قرار یک گزارش دیگر: جنازه فخر افغان پاچا خان حوالی ساعت ۹ قبل از ظهر دیروز در حالیکه از طرف ده ها هزار نفر اعم از اعضای خانواده، اقارب، دوستان و ارادتمندان مرحوم پاچا خان مشایعت میگردید، از طریق بندر تورخم به شهر جلال‌آباد انتقال داده شد.

در تورخم به رسم احترام و بزرگداشت از شخصیت مبارز پاچا خان عده ازاعضای بیروی سیاسی و دارالانشای کمیته مرکزی ح.د.خ.ا، معاونین و اعضای شورای وزیران، اجمل‌خټک، خیربخش مری رهبر آزادی بخش مردم بلوچ و ده ها هزار تن از دوستان وارادتمندان پاچاخان و شهریان جلال آباد حاضر شده بودند.

حین مواصلت جنازه فخر افغان پاچاخان در تورخم رفیق سلیمان لایق عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا، و وزیر امور سرحدات و قبایل به نماینده گی از رهبری حزب و دولت و مردم افغانستان مراتب تسلیت و تاثر عمیق را نسبت وفات مرحوم پاچاخان به اعضای فامیل ودوستان مرحوم ابراز [illegible].

پیام

عنوانی رفیق نجیب الله منشی عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا ورئیس جمهور افغانستان پیام آتی از طرف دارالانشای انجمن نویسنده گان آسیا ـ افریقا صادر شده است .

لطفاً تشکرات قلبی ما رابه خاطر مهمان نوازی گرم و سخاوتمندانه‌ای که‌ازما، ازجانب دولت و مردم‌افغانستان‌نسبت به ما صورت گرفته است، بپذیرید .

ما نه تنها از فراهم آوری زمینهٔ لازم برای کارنویسنده‌گان کشور های مختلف افریقا و آسیا بلکه به خاطر بازدید از اینجا ، کشور زیبا و مردم مهمان نواز آن و همچنان به خاطر آشنایی با ابتکار شرافتمندانه و فوق العاده‌الهام دهنده مصالحه ملی ، به خاطر امر بزرگ وحدت ملی و همبسته گی مردم افغانستان که شما روی دست گرفته‌اید، ابراز امتنان مینمائیم . این سپاس شما مشحون از روحیه وطنپرستی ، دموکراسی و هومانیزم است .

مشاهده نتایج مثبت به دست آمده، از ابتکارات شما تجر به گرانبهای اصولی ما بوده است ، ما قویاً امیدوار هستیم و استدعا می نمائیم که تلاش های شرافتمندانه شما به خاطر صلح و برادری به پیروزی خواهد انجامید و افغانستان قهرمان که امروز خاك آن به خون آغشته شده است ، ازاین آزمون دشوار پیروزمندانه به در خواهدآمد و به زنده‌گی صلح آمیز ترقی و رفاه دست خواهد یافت .

ما نویسنده های افریقا و آسیا دوشادوش با شماوبا مردم افغانستان ،همبسته گی خود رابا امر بزرگ تان اعلام میداریم، لطفاً یکبار دیگر احساس سپاس عمیق ما را به خاطر مهمان نوازی گرم‌و آنچه برای ما انجام شده است ، بپذیرید .

همچنان ازطرف دارالانشای انجمن نویسنده گان‌آسیا ـ افریقا که جلسات نوبتی آن پریروز در کابل خاتمه یافت، پیام آتی عنوانی مردم افغانستان صادر گردیده است .

ما نویسنده گان کشور های آسیا و افریقا اشعار، داستان ها ، پلان ها و پروژه های ناتمام خود را گذاشته به سر زمین رنجکشیده افغانستان آمدیم تا بگوییم :

برادران ! ما می بینیم که پس از نه سال جنگ و خونریزی شما آگاهانه تلاش می ورزید تا به صلح و تفاهم ملی دست یابید‌این یگانه‌راهی است که میتواند صدای مرمی ها را خاموش سازد آتش سوزی در قریه ها وویرانی خانه ها را پایان بخشدواطفال را از چنگ مرگ برهاند .

این خواست والای شما به خاطر صلح و رفاه توجه تمام کشور های مختلف و کلیه انسان دوستان جهان را به خود معطوف ساخته و هر دستی که به خاطر دوستی و آشتی با دشمنان و مخالفان سابق دراز میشود ، موجب سرور و شادمانی آنهامیگردد.

نویسنده گان ، علما و هنرمندان شما به مانند سربازان ، دهقانان وروحانیون معتقد اند که هیچ هدف‌نجیبانه و حیاتی دیگری بالا تراز صلح وجود ندارد .

ما نویسنده گان قاره های آسیا و افریقا از روند صلح در افغانستان صمیمانه پشتیبانی مینمائیم ،ما ایمان داریم که افغانستان این دشواری ها را عقب زده و به دولتی آرام ، متحد و دارای دوستان بیشمار مبدل خواهد شد .

ما در رسیدن به‌این هدف عالی باتمام نیرو با شماخواهیم بود .

بگذار صلح در سر زمین افغانها مستقر گردد .

ملاقات دوستانه

(بقیه صفحه اول)

در این ملاقات جلالتمات بگت و زیر امور پارلمانی، داکتر فاروق عبدالله وزیر اعظم جمو و کشمیر، محمد یونس رئیس نمایشگاه های تجارتی هند ، اندر پال خوسلاو سفیر و نماینده فوق العاده هند نیز حاضربودند .

رفیق نجیب الله در این ملاقات ابراز تاثرات عمیق نسبت به وفات پاچا خان فخر افغان ، زعیم بزرگ پشتونها ، دوست مشترك افغانستان و هند و یکی از رهبران بزرگ جنبش استقلال طلبانه نیم قاره، از نقش بزرگ وی به مثابه حلقه وصل همه مبارزان راه آزادی یادآوری کردند .رفیق نجیب الله رئیس جمهور با تاکید بر علایق دیرینه‌وتاریخی افغانستان و هنداز حمایت وپشتیبانی جمهوری هند نسبت به داعیه مردم افغانستان که داعیه صلح ، دوستی ، آزادی و عدم انسلاك است اظهار قدر دانی نموده و خاطره مسافرت‌اخیر هیات عالی رتبه حزبی و دولتی جمهوری افغانستان به‌هند وملاقات با جلالتمآب راجیو گاندی صدراعظم هند را همراه با اظهارسپاس از پذیرایی های دوستانه‌شان یاد دهانی نمود .

متقابلا جلالتمآب شنکر دایل شرما با ابراز خشنودی‌نسبت به پذیرایی گرم ودوستانه جانب افغانی ، از همکاری های مزید کشور هنددرزمینه استحکام بیشتر مناسبات دوستانه و برادرانه موجود بین دو کشور اطمینان داد.

معاون رئیس جمهور هند پشتیبانی بی دریغ حکومت ومردم کشور خویش را از سیاست مصالحه ملی که در نتیجه بر خورد خلاقانه و ابتکار ح.د.خ.ا. و شخص رفیق نجیب‌الله‌به منصه تطبیق گذاشته شده ، ابراز نمود .

جلالتماب شنکر دایل‌شرما همراه با خانمش بعد از ظهر پریروز در راس یك هیات بلند پایه دولتی پارلمانی‌هند که در آن جلالتمآب ل. بگت وزیر امور پارلمانی ، جلالتمآب دکتور فاروق عبدالله‌صدراعظم جمو و کشمیر و عده دیگر شخصیت های دولتی و پارلمانی هند شامل می باشند ، وارد کابل گردید .

در میدان هوایی بین‌المللی کابل محترم حاجی محمد خمکنی سرپرست معاونیت اول ریاست جمهوری،عبدالصمد قیومی وزیر تعلیم و تربیه ، اجمل ختك شاعر بر جسته ، شخصیت مبارز پشتون ها ، محمد سخی دانشجو مشاور وزارت امور خارجه رئیس تشریفات وزارت امور خارجه‌و اندرپال خوسلاو سفیر و نماینده فوق‌العاده هند از هیات دولتی پارلمانی هند استقبال کردند.

باختر

وفات پاچا خان شخصیت بزرگ ملی ومبارزراه آزادی وعدالت،ضایعهٔ عظیم

خان عبدالغفار خان با رفیق تورن جنرال فیض محمد عضو کمیتهٔ مرکزی ح.د.خ.ا وقهرمان جمهوری افغانستان که در آن وقت سمت وزیر امورسرحدات را داشت .

نکته های زرین

تاریخ‌بشریت شهادت انسان‌است ـ سده ها میگذرد که در جریان آنها روح انسانی غمگین و خوابیده میباشد .ولی شخصی پدید می آید که طوفان خاموش روح انسانی را به صدا در می آورد. گاندهی‌جی این چنین یك شخص بود، پاچا خان نیز شخصیت دیگری‌ازین سنخ است‌در دوران گاندهی جی معجزه های زیادی‌بوقوع پیوست .اما معجزه دراماتیك بالا تر از این وجودنداشت که پشتونهای‌پر غرور به «خدایی خدمتگاران» مبدل گشتند واز جانب این مردم نظام طبیعت قانون عالی عدم‌تشدد ، از خود گذری به خاطر دفاع از شرافت انسان‌پذیرفته‌شد . هر گاه انسان زنده گی نامهٔ پاچا خان را مطالعه کند‌منفعل گشته و بسیار احساس حقارت میکند .

ما آرزو مندیم که پاچا خان‌با مهر بانی خویش همه‌ناکامی های ما برما ببخشاید .

اندیرا گاندهی

◎

پاچا خان در راس جنگ‌آزادی هندوستان ، قبل از انقسام یك سالار بود ، به‌سبب روش شجاعانهٔ عدم‌تشدد برایش لقب (گاندهی سرحد)داده شد . مردمان آن زمان ویا نسلیکه تاحال در این‌سر زمین زنده گی می کنند ، آنها به خوبی از نقش خان‌عبدالغفار خان آگاه اند .

جی پرکاش نراین

ابراز تأثرات عمیق مردم افغانستان

مردم افغانستان اعم ازتمام اقوام قبایل ، ملیت های باهم برادر کشور ، اقشار وطبقات مختلف جامعه ما با ارسال پیام های تسلیت به مناسبت وفات فخر افغان خان‌عبدالغفار خان زعیم ملی پشتونها ، شخصیت بزرگ راه صلح، آزادی و عدالت مراتب تاثر عمیق شانرا ابراز داشته و وفات خان عبدالغفار خان این مبارز راه آزادی و مدافع پیگیر حقوق پشتونها وبلوچ ها را ضایعه بزرگ برای‌خلق های نیم قاره هند ، افغانستان و بشریت مترقی خوانده اند .

مواصلت پیام های تسلیت به این مناسبت از طرف‌سازمان های مختلف حزبی‌و اجتماعی، کلکتیف های کارگری و دوایر دولتی ، از مرکز وولایات کشور ادامه داشته و در این پیام ها تاثرات عمیق مردم ما نسبت به این ضایعه بزرگ انعکاس یافته است .

در پیامها از مبارزات‌دلیرانه و قهرمانانه فخر افغان خان عبدالغفار خان در برابر استعمار انگلیس، درامرصلح، آزادی ، عدالت اجتماعی ، سعادت و خوشبختی انسان با قدردانی یاد آوری گردیده وگفته شده است که روزـ گارانیکه مهاتما گاندی‌وجواهر لعل نهرو و مولانا ابو الکلام آزاد برای استقلال هنددربرابر استعمار کهن دست و پنجه نرم میکردند ، پاچا خان نیزدر کنار شان با استواری‌ایستاده و هدف سترگ‌خودرا که‌آزادی مردم هندو پشتون از زنجیر استعمار و استبداد بود ، پیگیرانه به پیش میبرد .

همچنان درین پیامهااظهار شده است که‌خان عبدالغفار ـ خان مرد آرام ، متواضع و دور اندیش و مردم دوست بود و دوست داشت که مردم افغانستان با هم متحد، متفق وهمدست باشند. اوشان از فلاکت و بد بختی مردم سخت رنج میبردند و تا آنگاه که توان داشتند در راه آزادی مردم مبارزه کردند .

در پیام ها اضافه گردیده است : که پاچا خان زعیم بزرگ پشتونها عمر گرانبهای خویش را در راه آزادی به‌کار گرفت و درفش آزادی و استقلال را در نیم قاره هند با غرور وسربلندی بر افراشت.

مبارزات پیگیر ، آشتی‌ناپذیر و دوامدار او در مقابل‌استعمار گران انگلیس از خاطرات هیچ فرد مردمان نیم قاره‌هندو افغانستان هرگز فراموش نمیشود .

در پیام ها به مناسبت وفات این شخصیت مبارز و آزادی خواه به تمام برادران پشتون و بلوچ و خانواده مرحومی ابراز تسلیت شده است .

این پیامها از جانب شورای مرکزی کوچیان ، کمیته اجرائیه شورای مرکزی اتحادیه کوپراتیف های دهقانان ج.ا، شورای‌مشورتی اقتصادی شورای وزیران ، شورای فرهنگی پوهنتون کابل ، کمیته حزبی و جبهه ملی ناحیه هفتم شهر کابل‌و از طرف سازمان های حزبی و اجتماعی کلکتیف های تولیدی و موسسات دولتی ولایات کشور مواصلت‌ورزیده است .

طبق یك خبر دیگر نماینده‌گی های سیاسی و قونسلی جمهوری افغانستان با ارسال تیلگرامها به نماینده گی از کارکنان این نماینده گی ها، محصلین افغانی و افغانهای مقیم مراتب تاثرات شانرا نسبت وفات مرحوم پاچا خان فخر افغان ابراز داشته و به بازمانده گان و فامیل این رادمرد بزرگ و مبارز سرـ سپرده راه آزادی تسلیت گفته، وفات مرحومی‌راضایعه بزرگ برای مردم افغانستان و خلق غیور پشتون و منطقه دانسته اند .

باختر

پیام تسلیت جرگه عالی قبایل

به مناسبت‌وفات‌فخر افغان، خان عبدالغفار خان از جانب شورای مرکزی جرگه عالی قبایل پیام تسلیت آتی صادر گردیده است ، اول دلو۱۳۶۶:

شورای مرکزی جرگه عالی قبایل به نماینده گی از جرگه های قومی ومشورتی مشران قبایلی، متنفذین ،علما وموـ سفیدان همه ولایات سرحدی کشور به مناسبت وفات پاچاـ خان زعیم بزرگ پشتونها تاثرات عمیق خویش را ابراز میدارد .

وفات پاچا خان برای همه برادران پشتون وبلوچ افغانها وهمه نیرو های مترقی و صلحدوست منطقه وجهان ضایعه بزرگ وحادثه غم‌انگیز میباشد .

پاچا خان این سمبول عالی وستاره درخشان‌انسان‌وانساـ نیت ،آزادی وسعادت، صلح‌و همزیستی، برادری‌وهمبسته‌گی علم وکلتور عالی پشتو نولی از شخصیت های بزرگ سیاـ سی واجتماعی بوده که نه‌تنها قرن بیستم بلکه تمام تاریخ، انسان عدالت پسند آنرا برای ابد بیاد خواهد داشت.

پاچا خان با تاسیس انجمن اصلاح افاغنه که بعداً به حزب خدایی خدمتگاران تبدیل گردید، توجه جدی استعماررا به خود معطوف داشت وبه‌این ترتیب تعذیب ها، بندهاوجیل ها برای او در اوایل زنده‌گی اش آغاز گردید .

از آن به بعد پاچا خان یا (فخر افغان)یا چنانکه جواهر لعل نهرو میگفت : (فخر هند) یابه قول مولانا ابوالکلام آزاد (فخر آسیا) تا آخرین لحظات حیات به مبارزه عظیم وشدید خود ادامه داد .

مبارزات پاچا خان چنانکه به جهان آشکار میباشد ابعاد عمیق اجتماعی، سیاسی وفرـ هنگی دارد و مبارز ین ضد جنگ واستعمار در هر گوشه وکنار جهان با نام بزرگ‌وکار نامه های عظیم این مبارز ملی ورهبر بزرگ آزادی نیم قاره آشنایی دارند .

مردم شریف افغانستان‌و از جمله مشران ،بزرگان، علماء وروحانیون همه قبایل سرحدی نام بزرگ وکار نامه های غیورانه پاچا خان رابرای همیش در دلهای شان نگه خواهند داشت .

شورای مرکزی جرگه عالی قبایل در حالیکه به مناسبت وفات پاچا خان مراتب عمیق تسلیت خویشرا به همه براـ دران پشتون وبلوچ وخانواده پاچا خان تقدیم میدارد، یقین دارد که اراده شکست ناپذیر فخر افغان برای ابد ذخیره عظیم نیروی بازو های ما وقوت ایمان قلوب ما خواهد بود .

بگذار یاد فخر افغان برای همیش به ورق زرین تاریخ پرافتخار صلح ومبارزه مبدل گردد .

پاچا خان حاکم قلوب مردم منطقه مابوده ودردلهای مردم برای همیش زنده خواهدبود.

عکسها : نمایی از اشتراك صد ها هزار اشتراك کننده در مراسم تشییع جنازه‌فخر افغان،خان عبدالغفار خان.

عکاسی شیر شاه ابری

وفات پاچاخان شخصیت بزرگ ملی و مبارز راه آزادی و عدالت، ضایعهٔ عظیم

انعکاسات بین المللی

مردم هند پاچاخان را چنین می شناسند

پاچا خان سالهای سال بر معظر نیم قاره غالب بود ولی اوضاع سیاسی نقش او را بر پاره این نیم قاره محدود ساخت، مگر باز هم قد و قامت سیاسی رهبر بزرگ پشتون خان عبدالغفار خان به حدی بلند و عظیم بود که نه رژیم های پاکستان او را درک کرده میتوانست و نه صدای او را خفه مینمود.

او در اولین سالهای حیات سیاسی خویش یکجا با برادر بزرگ خود داکتر خان صاحب با رهبران بزرگ حزب کانگرس به کار مشترک پرداخت. او در تصمیم خود در تواضع، صداقت و علم تشدد همانند مهاتما گاندی بود و همین دلیل بودکه برای او نام گاندی سرحدی داده‌شد.

این هم یکی از خصایل او بود که این جا و آنجا وقتیکه میان مرگ و زنده‌گی تپ و تلاش مینمود بر مبنای صبر و حوصله صحبت می کرد. گذشته از این وی‌در پاکستان باقیماند، ولی باز هم یگانه آواز حق را به مثابه انسانی که دامن‌قضاوت و صداقت را محکم‌گرفته باشد و علم بردار رواداری منهبی وخدمتگار مستمندان بوده باشد، در میان مجادله با رها به پشت سر گذاشتن تاریکی ها پی در پی درزندانهای پاکستان انداخته شد، زیرا که او نه به گذشتن از عقیده خود تن میداد و نه در مورد آن به‌کدام سازشی می پرداخت. اگر پشتونها با رهبر خود در تائید عقیده محکم وی و در تحقق هدف وی از مساعدت دریغ نمی ورزیدند، همان سال پاچا خان به صورت تعجب انگیز بر ذهن آن عده هندیهای نیز حکومت میراند که حتی اورا به کلی ندیده بودند.

پاچا خان مانند مهاتما گاندی هیچ گاه به تقسیم کننده گان نیم قاره منسوب نمیشد او مثل گاندی جی آماده این بود که بهای آنرا بپردازد. او این بها را در زندانها پرداخت، مگر زنده‌گی ننگین را قبول نکرد.

هنگامیکه پاچا خان در ماه می سال ۱۹۸۷ برای علاج از پشاور آمده بود در آن وقت گیانی ذایل سنگه رئیس جمهور هند به خاطر عیادت وی به‌یکی از شفاخانه های بمبئی رفت، خان‌عبدالغفار خان که هندرا به خاطر علاج خود نسبت به کشور های دیگر ترجیح داده بود از رئیس جمهور سوال نمودکه بر هند چه گذشته است؟

هنگامیکه این شخصیت بزرگ در جلال آباد درخانه خود روی بالین تکیه زده بود آنوقت به تنگدستی مردم‌هند و پاکستان و کشیده گی شان‌به خاطر کسب اقتدار و عدم زیست در حسن همجواری و ناکامی شان نهایت اندوهگین بود.

در سال ۱۹۱۹ هنگامیکه گاندی در هر طرف تحریک آزادی را آغاز نموده بود، پاچا خان در آن شرکت ورزید و برای مدت شش ماه زندانی گردید. پدر او که آنوقت ۸۸ ساله بود ازافشای محلات زیست همرزمان فرزندش انکار کرد، که به همین علت او هم به‌سه ماه زندان محکوم گردید و پاچا خان نیز بازولانه به زندان انتقال گردید که این عمل برای یک پشتون تحمل ناپذیر بود زیرا این یک بی عزتی بود و او تمام مدت زندان را در زولانه گذشتاند و به این ترتیب مبارزه او علیه برتانوی ها آغازیافت.

او از مهاتما گاندی حمایت قاطع نمود و در تمام روز های زندان روزه میگرفت و باری یک هفته روزه دار ماند. در۱۹۲٤ باررهایی‌اش از زندان در اتمانزی مدرسه یی را افتتاح نمود که شاگردان آن گردانندگان نهضت خدایی خدمتگار گشتند.

پنجاه تن سفید پوشان و سرخ پوشان که عده محدودی بودند به زودی افزایش یافتند و بعد از زندان که پاچا خان مطابق گفته مهاتما گاندی به مناطق مصیبت زده سفر مینمود، از شخصیت های شمرده شده که برای مذاکره با میشن کابینه برتانوی تبارز نموده بود و این جای نهایت‌تاسف است که در این مذاکرات مشوره های با ارزش وی مورد توجه قرار نگرفت و پاچا خان به حیث یک انسان متاثر وآزرده باقی‌ماند. خفقان وتاثر یکه تا آخرین لحظات زنده گی اش همراه وی بود باوجود آن مذمت کسی را نکرد و هیچگاهی موجب تاثر رفقای مبارزش نگردید، بلکه بعد از آزادی اش هم از صمیم قلب با هندی ها علاقه و محبت عمیق داشته و در میان آنها مقام خاص را حاصل نمود، طوریکه بر همه گان معلوم است بعد از آزادی‌کشور هند، تمام‌مردم ایشان را احترام زیاد می نمودند و خود ایشان نیز هیچگاهی همسایه سر حدی اش را فراموش نکرد.

پاچا خان آخرین بار در خزان سال ۱۹۸۷ برای‌تداوی به بمبئی (هند) مسافرت کرد و سال گذشته بلندترین جایزه هند (بهارت رتنه) را حاصل نمود.

پیام رهبری پاکستان

محمد ضیاء الحق رئیس جمهور و محمد خان جونیجو صدراعظم پاکستان به مناسبت وفات خان عبدالغفار خان طی پیامی که برای خان عبدالولیخان فرزند مرحومی فرستاده اند، تاثرات عمیق خویشرا ابراز کرده‌اند.

ایشان گفته اند: که خان عبدالغفار خان سیاستمدار برجسته بوده و زنده گی‌اش را وقف مردمش نموده بود، وی در طول زنده‌گی خود در راه اهداف مردم و فلسفه سیاسی اش گام های متین بر میداشت، ضیاء الحق گفته است: در تاریخ چنین اشخاص به ندرت یافت می شوند که قریب یک قرن زنده‌گی خود را وقف اهداف و اندیشه های خود نموده باشند، موصوف از خداوند تعالی برای مرحوم می طلب مغفرت نموده و استدعا کرده است تا این غم بزرگ را خانواده و دوستان وی با حوصله مندی تحمل نمایند.

محمد خان‌جونیجو صدراعظم پاکستان در پیام‌تسلیتی که برای عبدالولیخان‌ارسال نموده اظهار کرده است: که از وفات پدروی شدیداً متاثر گردیده است موصوف اضافه کرده که با مرگ این سیاستمدار برجسته یک مرحله به پایان رسید خان عبدالغفار خان نسبت مبارزات پیگیرش علیه استعمار برتانوی در براعظم آسیاشهرت‌خاص‌داشت

در باره وفات پاچاخان

انعکاسات مطبوعات بین المللی در مورد وفات خان عبدالغفار خان زعیم بزرگ پشتونها و فخر افغان

رادیو بی.بی.سی ساعت ۸:٤۵ شب اول دلو ۱۳۶۶:

خان عبدالغفار خان رهبر ملی پشتون ها در اثر یک بیماری طولانی قلبی به سن نود و هشت ساله گی وفات نمود. وی از جمله رهبران مبارزات‌استقلال طلبان‌شبه‌قاره هند علیه بریتانیا بود و به همین مناسبت راجیو گاندی صدراعظم هند به منظور ابراز احترام به بزرگداشت وی رهسپار پشاور شده است.

خان عبدالغفار خان که تقریباً تمامی هشت ماه‌گذشته را در حالت اغما گذرانده بود در اولین ساعت صبح روز چار شنبه در بیمارستان پشاور وفات کرد. نبرد طولانی وی با مرگ نمونه بارز از شجاعت و پایداری مردی بود که‌ثبات وشخصیتش هرگز مورد تردید هیچ کسی حتی مخالفین او قرار نگرفت.

خان عبدالغفارخان ازطرفداران سرسخت اصلاحات اجتماعی بود و رهبری مبارزات ایالت شمال غربی پاکستان را برای دستیابی به استقلال ازبریتانیا بر عهده داشت.

وی حتی پس‌ازبنیادگذاری کشور پاکستان در مبارزه‌خود برای یک سر زمین خود مختار پشتونها، ادامه داد.

پس از تقسیم مستعمره هند به دو کشور هندو پاکستان خان عبدالغفار خان مدت های طولانی در پاکستان زندانی بود و یا در افغانستان به‌سر میبرد. آخرین آرزوی خان عبدالغفار خان آن بود که در جلال آباد افغانستان به خاک سپرده شود.

در طی آن سال ها وجود خان عبدالغفار خان به عنوان مظهر وحدت پشتونها در هر دو سوی مرز تلقی میشد.

جسد وی در تابوتی در پارک کننگم پشاور نگاه داشته خواهد شد. تاکنون هزاران نفر برای ادای آخرین‌احترامات خود به این محل آمده اند. پر اهمیت ترین شخصیت سیاسی که تاکنون مراتب احترامات خود را در مراسم سوگواری خان عبدالغفار خان به جا آورد، راجیو گاندی نخست‌وزیر هندوستان است که سفر خود به سویدن را به تعویق انداخت تا برای ادای احترام به پشاور بیاید. این اولین باریست که راجیو گاندی در سراسر دورهٔ نخست‌وزیری خود به پاکستان رفته است.

ولی سفر وی به‌پشاوردیدار خصوصی خواهد بود. قرار است که پنج شنبه بعد ازظهر مراسم ترحیمی برای خان عبدالغفارخان در پشاوربرگزار شود. ضیاء الحق رئیس جمهور پاکستان تأسف عمیق خود را در مرگ خان‌عبدالغفار خان‌ابرازکرده وی‌راشخصیتی خوانده که‌زنده‌گی اش را وقف اصلاحات اجتماعی نمود و در سراسر زنده گی پای بند فلسفه سیاسی خود باقی ماند.

عبدالغفار خان تقریباً تمام عمر طولانی اش را صرف مبارزه علیه قدرت حکومت مرکزی کرد. نخست علیه قدرت استعماری بریتانیاو بعد علیه پاکستان وبه‌همین علت بار ها به زندان افتاد.

عبدالغفار خان در نخستین فعالیت سیاسی خود عدهٔ‌را علیه حکمرانان بریتانوی شوراند، دستگیر شد و در سال ۱۹۱۹ برای اولین بار به زندان افتاد

مبارزه قاطعانه عبدالغفارخان برای بیرون راندن حکمرانان بریتانوی از «ایالت شمال غربی» سر انجام به ائتلاف سازمان او به نام خدایی خدمتگار باکنگرهٔ ملی هند انجامید که در آن زمان تنها سازمان موثر سیاسی‌در هندوستان بود.

عبدالغفار خان‌که همواره نسبت به اهداف مسلم‌لیگ‌با سوء ظن مینگریست مخالفت خود را با تأسیس کشور پاکستان اعلام کرد، وی در حالیکه مسلمان معتقد بود با انتخاب پیوستن‌پشتون ها به هندوستان یاپاکستان هم مخالفت کرد. و گفت: هدف مبارزه من آزادی‌هند و بالاخص آزادی‌مردم‌پشتون است. در اجرای این سیاست سازمان خدایی خدمتگار همه پرسی سال ۱۹٤۷ میلادی را تحریم کرد. همواره به مبارزه خود برای کسب خود مختاری‌سرزمینی که وی آنرا پشتونستان میخواند، ادامه داد. سرانجام در سال ۱۹۶۵ عبدالغفار خان به افغانستان رفت. وی با رها به پاکستان باز گشت ولی بیشتر اوقات خود را در شهر جلال آباد افغانستان گذراند. مبارزه خستگی ناپذیر عبدالغفار خان‌برای خود مختاری مردم پشتون در پاکستان که برای‌کسب یک هویت ملی و از تحکیم امنیت خارجی اش سخت در تلاش بود، دشمنان زیادی پیدا کرد. ولی علی الرغم نفاق های مذهبی و تحولات تاریخی در طی مدت زمان و یک سلسله فشار ها درخاک پشتون ها از مبارزه دست بر نداشت.

رادیوی آل اندیا ساعت ۶ شام اول دلو ۱۳۶۶:

خان عبدالغفار خان صبح‌روز چهار شنبه در پشاور وفات کرد. وی که نود و هشت سال عمر داشت از ناحیه مریضی شدید در رنج بود. و از چند ماه به اینطرف در حالت کوما به سر میبرد. درنظر دارند جسد وی را به جلال‌آباد افغانستان انتقال دهند. حکومت هند برای اینکه احترامش را به خان عبدالغفار خان ابراز داشته باشد، پنج روز را یعنی تا روز شنبه ماتم سراسری کشور اعلام نموده است. بیرقهای کشور نیمه بر افراشته‌بوده، مراسم شادمانی رسمی طی‌این مدت برگزار نمیگردد. تمام دفاتر حکومت مرکزی به روز جمعه که درنظر است مراسم تدفین وی را برگزار دارند، مسدود خواهد بود. خان عبدالغفار خان درسال ۱۸۹۰ میلادی به دنیا آمد. در سال ۱۹۱۹ در ناراحتی هائیکه توسط گاندی جی علیه انگلستان به راه انداخته شده بود، اشتراک ورزید و بدین صورت ارتباط نزدیک با پدر ملت هند برقرار نمود. خان عبدالغفارخان برای تشکیل نیم قاره متحد و مترقی تلاش میکرد و نسبت به تجزیه هند متاثر بود.

وی در تمام حیات خود به هند و هندویان محبت داشت. سال گذشته او برنده عالیترین جایزه کشور هند به نام (بهارت رتنه) شناخته شد. رئیس جمهور هند، معاون رئیس جمهور و صدراعظم کشور مرگ وی را تاثرآور خوانده ابراز تاسف عمیق نموده‌اند. طی پیام همدردی رئیس جمهور هند گفت: خان عبدالغفار خان یکی از اشخاص بزرگ در دوران ماست و مساعی زیادی برای ایجاد نیم قاره مستقل انجام داده است. معاون رئیس جمهور گفت: وی برای نسل آینده مولم خواهد بود و آنچه وی کرده است نسل آینده آنرا به خاطر خواهند داشت. شاغلی راجیو گاندی گفت: آخرین فردی که رول بزرگ‌در آزادی هند بازی کرده است، از جهان رفت. پیام عدم خشونت و زیست باهمی وی همیشه باقی خواهدماند. طی پیام همدردی وزیر اعظم جمو و کشمیر داکتر فاروق عبدالله نیز وی را تمجید نموده است.

صدراعظم هند سفر سویدنش را به تعویق انداخته به پشاور مسافرت نمود تا برای آخرین بار مراسم احترامش را به خان عبدالغفار خان تقدیم بدارد. وی سفر دیدار از پشاور را پس از شنیدن مرگ خان عبدالغفار خان صبح روز چهار شنبه ابراز داشت. شاغلی راجیو گاندی پس از برگشت از پشاور برای یک دیدار چار روزه از سویدن به ستکهلم وارد میگردد، تعداد زیادی از وزرای دولت به شمول بوتا سنگه، شاغلی نتوار سنگه، میرمن مونسه، فتیو الی بیغله سرواج، شاغلی چدم درم، شاغلی محمد یوسف و خورشید عالم خان و میرمن سونا گاندی، صدراعظم هند را تا پشاور همراهی کردند.

اخبار خارجی، واقعیت‌ها، حوادث

اظهار نظر

مخالفان انقلاب افغانستان راکتهای ضد طیاره نوع بلو پایپ را از طریق پاکستان به دست می آورند. این مطلب را رونالد براون یک عضو پارلمان انگلستان اخیراً در لندن اظهار داشت، وی که با همراهی رونالد کمپیل به افغانستان سفر کرده بود، ازین سفر یک هفته یی به لندن باز گشته است.

براون حکومت محافظه‌کار انگلستان را به چشم پوشی ازین حقیقت متهم ساخت که اسلحه عصری را به دسترس رهزنانی میگذارد که آنرا برای سرنگون ساختن طیارات ملکی به کارمیبرند.

این عضو پارلمان انگلستان متذکر شد: او یک هیات افغانی را به انگلستان دعوت کرده است، زیرا نماینده‌گان مردم افغانستان میتوانند اوضاع واقعی کشور شانرا توضیح و تشریح نمایند، البته گزارش آنها ازتصویر سازی رسانه های گروهی انگلستان در زمینه تفاوت بزرگی خواهد داشت.

اما براون علاوه کرد: او مطمئن نیست که آیا حکومت انگلستان به آنها اجازه خواهد داد که به این کشور بیایند یا خیر.

باختر

تصویب فیصله نامه

کمیته مرکزی حزب کمونیست، شورای وزیران وشورای مرکزی اتحادیه های کارگری اتحادشوروی فیصله نامه‌ای را درباره فراهم آوری کار برای اهالی آنکشور، عصری ساختن سیستم کار یابی وارتقای تامینات اجتماعی برای کار گران به تصویب رسانیده است.

در فیصله نامه یاد شده که پریروز به نشر رسیده آمده: تسریع ترقی علمی وتکنالوژیک، تاکید بر رشد اقتصادی، ریفورم های‌اساسی درمنجمنت اقتصادی، بهبود در ساختار های تشکیلاتی وزارت‌خانه ها، ادارات، دستگاه های مختلط وفابریکه ها مستلزم استخدام موثر مردم وبهتر سازی سیستم کاریابی برای کسانی میباشد که با نتیجه کاهش پرسونل در محل کار سابقه شان بیکار میشوند.

فیصله نامه تاکید میورزد: تمام زحمتکشان اتحاد شوروی باید اطمینان داشته باشندکه حق کار برای آنها واقعاً تضمین شده است.

وخامت اوضاع در کراچی

اوضاع در شهر کراچی بزرگترین شهر پاکستان، که در این اواخر شاهد زد و خورد های شدید بوده، به وخامت گرائیده است.

به گزارش آژانس های خبری بین المللی به ادامه تشنج خیابانی روز چهار شنبه گروهی ازتظاهر کننده گان به یک پارکنگ بزرگ و ورکشاپ موترهای باربری حمله ور گردیده و ده ها عراده موتر را به آتش کشیدند.

گزارش حاکیست: بعد از وقوع این حادثه راننده گان و کار کنان ترانسپورتی شهر کراچی درجاده‌های شهربه تظاهرات پرداختند، گروه های تظاهر کننده در جاده مقابه زد و خورد پرداخته که در نتیجه این برخورد ها بیست تن شدیداً مجروح گردیدند.

گزارش می افزاید: در شهر کراچی منع عبور و مرور ادامه داشته و با همه تلاشهای که از جانب پولیس پاکستان صورت گرفت وضع تاکنون به حالت عادی بر نگشته است.

رشد پروسه های تولیدی

رفیق ژاو ژیانگ منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست چین اظهار داشته که دفاع از صلح جهانی و انکشاف همکاری اقتصادی، علمی وتخنیکی با تمام‌کشور ها اساس سیاست خارجی‌آن کشور را تشکیل میدهد.

رهبر حزب کمونیست‌چین طی ملاقات با صدر اعظم ناروی که مصروف دیدار از چین میباشد خاطر نشان نمود که به تعقیب سیزدهمین کنگره آن حزب تمام مساعی به رشد پروسه های تولیدی کشور معطوف گردیده‌است.

برنامه جدید کیهانی

نطاق کاخ‌سفید اعلام داشته که رونالد ریگن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا برنامه جدید کیهانی آن کشور را به تصویب‌رسانده.

به اساس گزارش نطاق، این برنامه تلاش ایالات متحده امریکا را که در کیهان پیشگام باشد، تائیدمینماید. برنامه، وظایف اساسی کیهانی واشنگتن را مشخص ساخته و اهداف طویل‌المدت را مطرح میسازد، از جمله مراجعت کیهانوردان امریکایی به مهتاب تا سال دوهزار و مسافرت به مریخ تا اوایل قرن‌آینده.

از تیلی تایپ

دهلی جدید

ترورستانیکه در ایالت پنجاب در شمال غرب هند فعالیت مینمایند در جریان چندین حمله مسلحانه در منطقه امرتسر چهار نفر را به قتل رسانیدند.

در نتیجه تبادله آتش میان عساکر امنیتی و تروریستان دو نفر از افراطیون نیز کشته شده اند.

داکه

اعتصاب عمومی در بنگله دیش در پاسخ به خواست احزاب عمده مخالف و متحدین آنها به راه انداخته شد.

مخالفان خواهان‌استعفای رئیس جمهور ارشاد، کابینه وی و انتقال قدرت به یک حکومت موقتی بیطرف و تدویر انتخابات عادلانه پارلمانی تحت نظارت آن حکومت میباشند.

داد وستد در پایتخت بنگله دیش به رکود مواجه شده، اکثر فابریکات وموسسات مسدود و ترافیک فلج شده است.

باختر

در جمهوری دموکراتیک المان زمینه های مساعد برای تفریح و ورزش برای تمام اهالی و مردمان آنجا فراهم‌گردیده است.

عکس: نمایی یکی از تفریحگاه ها در جمهوری دموکراتیک المان.

تحت نظر هیات تحریر
مدیر مسوول: م.ح بارق شفیعی

تیلفونها
مدیرمسوول: ۶۲٤۷٤ سکرتر مسوول: ۶۲۶٤٣
معاون اول: ۶۱٤۵۸ شعبه نامه ها: ۶۱۷۰۳
شعبه اطلاعات: ۶۱۱۱۸ شکایت وتوزیع: ۶۲۸۵۹
سوچبورد: ۶۱۸۷۸
صندوق پستی: ۷۸۰
حساب بانکی: ۱۰۱۸ بر ۹
چاپ وپخش آفسیت مطبعه دولتی
قیمت یك شماره ۲۰ افغانی